

Instruktion: Gör en livscykelanalys (LCA)

Uppgiften är att undersöka en produkts miljöpåverkan genom att göra en livscykelanalys på en textilprodukt.

Verktyg: *Faktablad: Klädskolan. Faktablad: Våra kläder. Flödesschema: Följ T-shirten.* Material och verktyg för att göra egna flödesscheman, t.ex. stora pappersark, pennor och saxar. Flödesscheman kan också göras digitalt, mallar finns i t.ex. PowerPoint.

Flödesschema? Består av bilder eller texter och pilar som visar i vilken ordning saker händer och hur olika steg på vägen hänger ihop med varandra.

Gör så här:

1. **Välj en textilprodukt**, t.ex. ett par jeans, en tröja, en filt, ett påslakan, en matta, en handduk, en mössa eller en jacka.
2. **Beskriv produkten.** Vilken funktion har produkten? Vilka råvaror ingår i materialet?
3. **Kartlägg produktens livscykel.** Utgå från frågorna på sidan 2. Ta reda på så mycket som möjligt om produkten genom att söka på Internet, eller kontakta tillverkaren eller en butik som säljer produkten. Tänk på att vara källkritisk. Det går också att hitta information i faktabladerna Klädskolan och Våra kläder.
4. **Gör ett flödesschema** över produktens väg från råvara hela vägen till avfall/återvinning/återanvändning. Visa varje steg i processen med hjälp av bilder och texter som hänger ihop med pilar från början till slut. Titta på flödesschemat för T-shirtens väg från råvara till avfall för inspiration.
5. **Presentera livscykelanalysen!** Jämför klassens olika flödesscheman med varandra och resonera kring skillnader mellan olika produkters och materials livscyklar.

Livscykelanalys (LCA)? En livscykelanalys följer en produkt från vaggan till graven, och beskriver dess miljöpåverkan från råvaruutvinning till avfallshantering. Alla resurser som används och alla utsläpp som sker däremellan räknas in. Det kan vara användning av vatten, naturresurser och energi, och utsläpp av koldioxid, miljögifter eller andra typer av miljöskadliga utsläpp i mark, luft och vatten. Produktion och konsumtion påverkar också på olika sätt människor och samhällen.

Kartläggning av textilprodukt

Steg 1: Råvaruutvinning

Beskriv hur råvaruutvinningen går till.
Utgå från följande frågor:

- I vilka länder utvinns råvaran?
- Hur går utvinningen av råvaran till?
- Hur påverkar utvinningen av råvaran miljön?
- Hur påverkar utvinningen av råvaran de som arbetar med att utvinna den?

Steg 2: Tillverkning

Beskriv hur tillverkningen går till. Utgå från följande frågor:

- I vilka länder sker tillverkningen?
- Vilka olika steg behöver materialet/materialen gå igenom för att bli en färdig produkt?
- Vilken påverkan har tillverkningen på miljön? Finns det något steg i processen som har särskilt stor påverkan?
- Finns det några risker för dem som arbetar med tillverkningen?

Steg 3: Användning

Beskriv hur produktens användning påverkar människor, natur och miljö. Utgå från följande frågor:

- Vem använder produkten?
- Hur lång livslängd har produkten?
- Hur påverkar produkten miljön under användningsfasen?
- Går produkten att laga om den går sönder? Hur?

Steg 4: Avfall/Återvinning/Återanvändning

Beskriv vad som händer när produkten är färdiganvänd eller har gått sönder. Utgå från följande frågor:

- Går materialet i produkten att återvinna till ny råvara? Hur?
- Går materialet i produkten att återanvända? Hur?
- Vad händer med produkten om den hamnar i hushållssoporna (brännbart avfall)?
- Vad händer med produkten om den hamnar i kläd- och textilinsamlingen?

